Κάλαντα Χίου, Παντελής Θαλασσινός

Καλησπερίζω φέρνοντας αγέρα μυρωμένο

απ' τ' αφρισμένα κύματα χιλιοτραγουδισμένο.

Σ΄αυτό το σπίτι πούρθαμε πέτρα να μη ραγίσει

κι ο νοικοκύρης του σπιτιού χρόνια πολλά να ζήσει.

Άγιε μου Βασιλάκη μου και Άγιε μου Νικόλα

προστάτευε τους ναυτικούς την ώρα του κυκλώνα.

Χρόνια πολλά να 'στε καλά και σεις και οι δικοί σας

να 'ρθουνε τα ξενάκια σας κι όλοι οι ναυτικοί σας.

Σε όλους σας ευχόμαστε αγάπη ειρήνη υγεία

καλή καρδιά χαμόγελο και θεία ευλογία.

Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά
ψιλή μου δεντρολιβανιά
κι αρχή κι αρχή του Γεναρίου
του Μεγά του Μεγάλου Βασιλείου
Βασίλη μ' από πού 'ρχεσαι
κι από κι από πού κατεβαίνεις
και βαστάς- και βαστάς ρόδα και ραίνεις.
Κάτσε να φας κάτσε να πιείς
κάτσε τον πόνο σου να πεις
κάτσε κάτσε να τραγουδήσεις
και να μας καλωσορίσεις.
Κι έβγα να μας κεράσεις
που να ζεις που να ζεις και να γεράσεις.

Και του Χρόνου.

Καλή χρονιά....

Τα κάλαντα πήραν το όνομα τους από τις καλένδες της Ρωμαϊκής εποχής, που σημαίνει οι πρώτες μέρες του μήνα. Ήταν, δηλαδή, τραγούδια που τα έλεγαν στην αρχή του μήνα. Ως έθιμο όμως είναι παλαιότερο, καθώς έχουν βρεθεί αρχαία γραπτά από την εποχή του Ομήρου, που συνδέονται με τα κάλαντα. Αργότερα, στο Βυζάντιο τα κάλαντα διατηρήθηκαν και αφομοιώθηκαν από τον Χριστιανισμό.

Τα κάλαντα τραγουδιούνται από μικρά παιδιά, αλλά και από ενήλικες, την παραμονή. (Εμείς εδώ πρωτοτυπούμε λίγο). Ξεκινούν με έναν χαιρετισμό προς τους νοικοκύρηδες, που άνοιξαν την πόρτα τους, στη συνέχεια αναγγέλλουν τη μεγάλη χριστιανική γιορτή, που έρχεται, και καταλήγουν σε ευχές για υγεία, χαρά, καλή σοδειά κλπ. Στην ελληνική παράδοση υπάρχουν πάνω από τριάντα διαφορετικές παραλλαγές, πχ ποντιακά κάλαντα, κρητικά κάλαντα.

Συνήθως, τα παιδιά, που ψάλλουν τα κάλαντα, κρατούν το χαρακτηριστικό τριγωνάκι, αν και παλαιότερα στα νησιά κρατούσαν ένα καραβάκι. Εκείνο που έχει μείνει αμετάβλητο από την

αρχαιότητα μέχρι σήμερα σχετικά με τα κάλαντα είναι το φιλοδώρημα. Σκοπός, δηλαδή, των παιδιών που τα έλεγαν ήταν να πάρουν κάποιο φιλοδώρημα. Σήμερα δίνουμε χρήματα, παλαιότερα όμως η νοικοκυρά κερνούσε τα παιδιά γλυκά, μελομακάρονα ή κουραμπιέδες. Τα κάλαντα είναι από τα λίγα έθιμα που διατηρούνται ζωντανά τόσο στη επαρχία όσο και στις μεγάλες πόλεις.

Source URL:http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=el/node/1599#comment-0